

Catrin Ankh

DALAHÄST- KRIGET

Illustrationer av Emili Svensson

Andra böcker om familjen Berg:

Polkagriskriget 2007

Igelkottskriget 2007

Lindskog & Ullén Förlag
www.lindskogforlag.se
Stockholm 2008

© Text: Catrin Ankh

© Illustrationer: Emili Svensson
Grafisk form: Lennart Lindskog

Första upplagan, första tryckningen
Tryckt i Lettland 2008

ISBN 978-91-85311-18-7

1

På en gågata mitt i Mora stod en snövit get och tittade intresserat på en tegelröd häst. Geten hette Stig, och han var en mycket stilig get med vackert böjda horn och snö vitt skägg.

– Det var allt en riktigt fin häst, mumlade Stig.

Strax bredvid dem stod en tant och en farbror och tittade förvånat på Stig. Hästen tittade inte på någonting, för den var gjord av trä, och den stod utanför en hemslöjdsaffär.

– Borde vi ringa polisen? undrade tanten, som hade på sig en randig byxdress och höll en bukett tulpaner i ena handen.

– Det är inte ofta man ser en get på Kyrkogatan, sa farbrorn, som hade på sig en svart kostym med utsvängda byxor.

På huvudet hade han en cowboyhatt och i handen en saxofon. De var på väg till ett kalas.

– Kan den ha rymt från något zoo? funderade tanten.

– Hm, svarade farbrorn.

5

I samma ögonblick kom en flicka och en pojke ut från hemslöjdsaffären.

– Kom nu, Stig! ropade flickan, som hette Linnea Berg.

– Dags att gå! hojtade pojken, som hette Sten Berg.

Stig kom ursprungligen från De fria djurens kollektiv som låg djupt inne i de småländska skogarna. Men eftersom han var en get som älskade spänning och äventyr hade han lämnat kollektivet och bosatt sig hos Linnea och Sten och deras föräldrar. Familjen Berg var nämligen nästan alltid med om spännande saker.

– Jasså, det var deras get, sa tanten lättat.

– Hoppas de visar någon westernfilm på

kalaset, sa farbrorn och drog ner cowboyhatten en aning över ögonen för att se tuff ut.

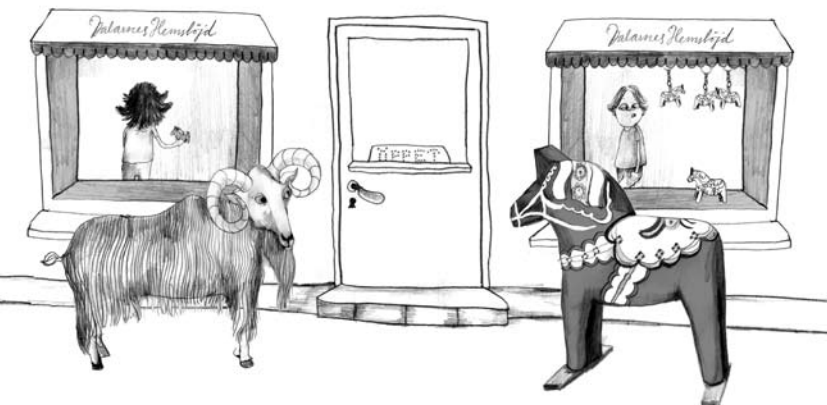
I fickan hade han en ärtpistol som han tänkte skjuta sönder ballongerna med när kalaset var slut. Saxofon kunde han inte spela, men han tyckte att den var väldigt snygg, så han brukade bära omkring på den ändå.

– Nu går vi till kalaset, sa tanten.

Det var dagen före midsommarafton, och Linnea och Sten hade åkt till Dalarna med sina föräldrar Lillebil och Björn. De skulle tillbringa en semestervecka hos farbror Torbjörn och hans fru Lillemor. Lillebil och Björn tyckte att det var viktigt att träffa familjen på semestern. Sten tyckte inte att det var lika viktigt, och han pustade motvilligt medan de gick Kyrkogatan fram med Stig bredvid sig.

– Koppla geten! skrek en sur gubbe i träningsoverall.

Gubben var ute och joggade, och hade av någon anledning valt att göra det på Moras gågata. Eftersom det var många som flanerade på gågatan hade han svårt att komma fram så snabbt som han ville, så han var på dåligt humör.

– Hur tråkig kommer den här veckan att bli egentligen? gnällde Sten och blängde på gubben utan att svara.

Gubben bestämde sig för att sluta jogga och gå in på ett fik i stället. Han ville ha kaffe med dopp.

– Det kommer säkert att hända någonting spännande det här lovet, sa Linnea hoppfullt.

– Ja visst, sa Sten ironiskt. Hur spännande kommer det att vara att dansa runt en midsommarstång med släkten?

Riktigt spännande, tänkte Stig, som anade Äventyret i luften.

– Riktigt spännande, svarade Linnea, som kände på sig att någonting skulle hända.

Och Mora skulle faktiskt drabbas av en massa hemskheter den här midsommarhelgen. Två elaka typer i en stor vit skåpbil var ute på vägarna, och de närmade sig snabbt Avesta. Men det visste inte syskonen Berg eller Stig, så de tog lugnt av från Kyrkogatan och fortsatte mot Torbjörns och Lillemors hem. Mellan husen såg de sjön Siljan glittra i solskenet. Vita syrener hängde tungt över röda staket nästan överallt, och det doftade underbart. Sten blev på bättre humör.

– I alla fall så är ju Lillemor och Torbjörn både roliga och knäppa, sa han optimistiskt.

– För att inte tala om deras strutsar, sa Linnea, och båda syskonen skrattade vid tanken.

Stig log. Fast han förstod inte varför Linnea och Sten hade skrattat åt strutsarna.

Torbjörn och Lillemor bodde i ett falurött hus i utkanten av Mora. De hade en stor inhägnad gård bakom huset, och där hade de sin strutsfarm. Åtta stora fåglar traskade runt på gräset, och på nätterna gick de in i ett strutsstall som såg ut som en liten kopia av Torbjörns och Lillemors hus. Därinne lade de ägg som Lillemor och Torbjörn brukade göra omelett på.

Mamma Lillebils stora nästan nya brandgula bil stod parkerad på uppfarten till huset.

Familjen Berg hade åkt i den hela vägen från Gränna där de bodde till Mora uppe i Dalarna. När de hade kommit fram ville Stig, Linnea och Sten röra på benen, så därför hade de tagit en liten promenad genom Mora. Men nu var de alltså på väg hem till släktingarna igen.

Lillemor och Torbjörn hade precis fått fram fika på sitt stora, rejäla, massiva trämatbord, och pappa Björn hade kokat tevattnen.

Familjen Berg drack alltid te, och Björn hade lagt fram en röd tepåse bredvid varje kopp. Lillemor och Torbjörn skulle dricka mjölk, för det tyckte de bäst om.

På bordet hade Torbjörn ställt fram några marmeladburkar, sylt, ost, jordnötssmör och strutsäggröra. I en korg låg olika sorters knäckebröd, ljust, mörkt, runt och fyrkantigt. Men inga bullar.

– Här i Dalarna äter vi knäckebröd, sa Torbjörn förklarande.

Lillebil, Linnea och Sten tittade missnöjt på de framlagda nypontepåsarna. Det var liksom en tradition inom familjen Berg att man alltid skulle dividera om vilken tesort som skulle drickas. Lillebil gick därför målmedvetet till sin väska och tog fram ett paket örte, Linnea gick bestämt till sin väska och tog fram ett paket mintte och Sten gick resolut till sin väska och tog fram ett paket jordgubbste. Björn brummade småsurt för sig själv, och Stig fick en tallrik med grönsaker. Sedan satte sig alla runt bordet och började mumsa belåtet.

Lillemor pratade om hur trevligt midsommarfirandet skulle bli nästa dag. Det

skulle komma fler släktingar på besök. Björns och Torbjörns bror Sambjörn skulle nämligen komma med sin fru hela vägen från Lappland.

– Vilket björnkalas! brummade Björn förväntansfullt. Det var riktigt länge sedan jag träffade Sambjörn.

Torbjörn nickade ivrigt.

– Kan någon räcka mig äggröran? undrade han och sträckte sig över brödkorgen efter en ny knäckebrödsskiva.

Linnea räckte äggröran till Torbjörn. Han slevade upp en rejäl sked på sitt knäckebröd, hällde över lite örtsalt och tog en stor tugga.

– Det kommer att bli en bra midsommar! grymtade Torbjörn belåtet med munnen full av mat.

Han råkade spilla äggröra på bröstet så att det blev en stor gul fläck på skjortan. Men han gnuggade bara obekymrat på fläcken med en servett så att fläcken blev ännu större än den hade varit från början. Samtidigt gled lite mer äggröra av från smörgåsen ner i hans knä.

– Nåja, sa Torbjörn sorglöst och lade ifrån sig servetten.

Stig såg fascinerat på honom. Torbjörn borde heta Tokbjörn, tänkte han roat. Stig tittade på Linnea, och Linnea log glatt mot Stig, som om hon hade kunnat läsa hans tankar.

– Tokbjörn, sa Linnea tyst för sig själv när hon tittade på Torbjörn.

– Alla kommer hit! fortsatte Lillemor förnöjt. Vi kommer att få fullt hus. Det är nämligen i Dalarna runt Siljan som alla vill vara på midsommarafton, för det är liksom här det händer. Och hela släkten vill bo i vårt fina hem. Vad kul det ska bli!

Hon skrockade belåtet, och Torbjörn såg kärleksfullt på henne över det rejåla trämatbordet. I ett hörn av köket stod en stor moraklocka. Den tickade högt och klämtade ibland.

Lillemors farfar var snickare och hette Trälars. Han hade snickrat ihop det stora matbordet, och stolarna och väggarna, och till och med golven och taket. Ja, han hade faktiskt snickrat ihop hela det stora röda huset, och nästan allting i huset, utom moraklockan och den tegelröda dalahästen som stod på fönsterbrädan och såg ut över trädgården. Det var ett vackert kök, och ett vackert hus.

Björn hällde upp tevattnen åt Linnea, och Sten räckte brödkorgen till Lillebil. Lillemor hade munnen full av strutsäggröra och Stig hade somnat på mattan under bordet.

– Det här är nog lugnet före stormen, sa Torbjörn.

Han visste inte hur rätt han hade. För samtidigt, en bra bit därifrån, hade en stor vit skåpbil med registreringsnummer FYR 444 nått rondellen vid infarten till Avesta. I bilen satt två lömska personer med askblont hår och olivgröna ögon. De var tvillingar. I den här rondellen står världens största dalahäst. Den är trettion meter hög och väger nästan 67 ton. De två personerna i bilen tittade lystet på hästen och skrattade elakt på skurkars vis.

I en hage bredvid vägen gick tre levande hästar på sommarbete. Hästarna gnäggade oroligt när bilen körde förbi dem, för de kände på sig att mörka krafter var på väg in i Dalarna. Skurkarna inne i bilen slog ihop sina handflator i luften och ropade ”five high!”, fast det egentligen heter ”high five”. Sedan fortsatte de sin färd mot Mora.

Sten och Linnea vaknade med ett ryck.

– Hör upp! Stig upp! Frukost i det gröna! bullrade Lillemors röst genom alla vinklar och vrår i huset.

– Vad nu? Vem är det som skriker? undrade Sten nyvaket.

Han, Stig och Linnea hade sovit i ett vindsrum i Torbjörns och Lillemors hus. Det var ett av gästrummen, och i det fanns ett litet bord med en blomvas på, en våningssäng och en bäddsoffa. I bäddsoffan låg Linneas och Stens kläder. Linnea sov underst i våningssängen, eftersom det ganska ofta hände att Stig ville hoppa upp i hennes säng och sova vid fotändan om natten.

– Och vad är det som luktar? frågade Linnea sömndrucket.

Det knackade på dörren, och Lillebil och Björn kom in. De hade redan klätt på sig, fina för dagen i likadana ljusgröna tröjor med en solros på bröstet. Björn hade dessutom rakat av

sig skägget, eftersom det var midsommarafton och han ville vara extra fin.

– God morgon, sjusovare! Dags att stiga upp! Torbjörn har lagat strutsäggomelett, sa Lillebil.

– Och glad midsommar, brummade Björn. Vi ska äta frukost i trädgården, för solen skiner och det är midsommarafton i dag.

Linnea öppnade det ena ögat, och sedan det andra.

– Kommer, sa hon.

Framför fönstret hängde det en vacker blå-klocksblå gardin med tegelröda dalahästar på. I bäddsoffan bredvid barnen Bergs kläder låg tre kuddar av samma tyg, och i vasen på det lilla bordet stod det blåklockor. Lillemor och Torbjörn tyckte om att ha det fint.

Björn lufsade fram till fönstret och drog undan gardinen så att solskenet strömmade in i rummet.

– Måste man äta strutsägg? frågade Sten och satte sig upp i sängen.

Han sträckte armarna ovanför huvudet och gäspade stort. Linnea satte sig också upp, fast försiktigt för att inte slå huvudet i sängen ovanför.

– Nej då, sa Lillebil. Vi kör inte med er. Men tevattnet kokar, så lägg det långa benet före det korta nu.

– Kommer, sa Linnea igen.

Lillebil och Björn gick nerför trappan mot köket och trädgården. På en stor inglasad hylla i hallen låg en säckpipa. Den var Torbjörns, och han förvarade den där för att han skulle se den riktigt ofta när han gick förbi. Glasdörren framför säckpipan var där för att den inte skulle bli dammig. Lillebil och Björn tittade imponerat på säckpipan.

– Vågar man ta sig en ton? mumlade Björn och sträckte ut handen mot glasdörren.

Plötsligt stod Lillemor framför dem med ett strutsägg under ena armen och en kaffekanna i handen.

– Ska du ta Torbjörns säckpipa? undrade hon lite strängt.

Björn drog snabbt åt sig handen.

– Inte alls, jag skulle bara ta bort ett dammkorn på glaset, brummade han. Vi ska äta frukost nu. Kom, Lillebil!

– Hm, sa Lillemor och gick före dem ut i trädgården.

Strax därefter blev Linnea och Sten plötsligt klarvakna i sitt rum, för utifrån trädgården hördes Lillemors röst, fast fönstret var stängt.

– Strutsi-strutsi-strutsi-strutsi! kallade Lillemor.

Syskonen kastade sig ur sina sängar och sprang fram till fönstret. Vid staketet som gick runt strutsgården stod Lillemor. Hon höll någonting i handen, och de väldiga fåglarna kom springande fram till henne för att få en godbit och en klapp. Lillemor pratade kärleksfullt med dem medan hon bjöd dem på små läckerbitar.

Linnea och Sten skrattade. Sedan klädde de på sig och gick ner till trädgården. På vägen genom hallen passerade de också glaskåpet på väggen som Torbjörns säckpipa låg i. Den var nyputsad och fin där den låg bakom glasdörren.

Torbjörn var alltså pappa Björns bror, och han hade flyttat till Mora i Dalarna efter att han hade träffat Lillemor på en säckpipskonferens. Där hade hon arbetat som säkerhetsvakt. Som säkerhetsvakt skulle hon egentligen ha haft en uniform på sig, men det var en varm dag, så hon

hade tagit av sig uniformsjackan. Under den hade hon på sig en T-tröja med en struts på ryggen. Torbjörn och Lillemor började genast prata om de stora fåglarna, och de bestämde sig nästan på en gång för att gifta sig och starta en strutsfarm tillsammans.

Fast Lillemor hette Lillemor så var hon lång och kraftig, huvudet högre än Torbjörn. Hon ägnade en timme varje dag åt att träna bodybuilding i ett gym som de hade inrett i källaren. För Lillemor åkte Vasaloppet varje år och var tvungen att hålla sig i form.

Torbjörn var för övrigt den enda i sin familj som hade rött hår. Björns hår var nämligen brunt, och Esbjörn, som bodde i Visby, var blond. Deras bror Sambjörn hade svart hår, och pappa Styrbjörn, som bodde på en Kanarieö, hade grått. Så olika kan det bli i samma familj.

Sten och Linnea gick ut i trädgården och slog sig ner vid frukostbordet där de andra redan satt. Lillebil smakade försiktigt på ett strutsägg, men grinade illa och sköt det ifrån sig.

– Vafalls? dånade Lillemor och skrattade högt medan hon slog sin väldiga näve i bordet. Gillar du inte strutsägg, Lillebil?

– Nej, sa Lillebil. Om jag äter upp det där så är det kört med mig.

– Hit med ägget, så äter jag upp det, sa Lillemor och slukade Lillebils ägg i en munsbit.

Under trappan till huset bodde en igelkottsfamilj som hette Pigge Lunk. De var avlägsna släktingar till en igelkott som hette Märten, och som bodde strax utanför Visby på Gotland. Märten hade en gång råkat riktigt illa ut, för han hade blivit tillfångatagen av tjuvar. Lyckligtvis hade en familj med två barn och en get hjälpt till att befria honom. Detta kände naturligtvis familjen Pigge Lunk till. Nu låg de i gräset under trappan med små bladbollar i öronen och tittade nyfiket på familjen Berg och Stig.

– Kan det vara de? sa lilla Pigge Lunk till stora Pigge Lunk.

Men stora Pigge Lunk hade ju bladbollar i öronen, så hon hörde ingenting. Bladbollarna stoppade igelkottarna in i sina öron därför att Lillemor, som var både snäll och omtänksam, och som matade igelkottarna med både strutsägg och annat gott, hade en röst som skar genom märmg och ben på de små taggiga varelserna som bodde i hennes trädgård.

– Ta ut bladbollarna, sa lilla Pigge Lunk och knuffade till stora Pigge Lunk.

Stora Pigge Lunk drog ut sina bladbollar ur öronen.

– Vad säger du? frågade hon.

Men lilla Pigge Lunk hörde inte, för han hade ju också bladbollar i sina öron. Mellan Pigge Lunk, som var den listigaste av de tre, drog ut lilla Pigge Lunks bladbollar.

– Kan det vara de? frågade nu lilla Pigge Lunk igen. Hjältarna från Gotland?

– Det verkar ju högst troligt, svarade stora Pigge Lunk.

– Synnerligen sannolikt, sa mellan Pigge Lunk filosofiskt.

– En riktig kändis i vår trädgård! utbrast lilla Pigge Lunk lyckligt.

De tre igelkottarna såg hänfört på Stig som belåtet mumsade på gräset i trädgården. Han såg tillbaka på dem och log.

Jag är berömd, och med all rätt, tänkte han stolt.

– Är det någon som vill ha mer omelett? dånade Lillemor, och de små igelkottarna hjälptes genast åt att stoppa in bladbollar i varandras öron igen.

– JAG! ropade Torbjörn ivrigt.

Han hade fortfarande en fläck på skjortbröset efter att han hade spillt dagen innan. Lillemor hade på sig en storblommig kortärmad klänning.

Björn drog fundersamt fingrarna över sin släta haka, som om han undrade vart skägget hade tagit vägen. Lillebil hällde mer hett vatten i sin mugg.

– Vi borde öva lite på midsommarsångerna, sa Lillemor.

Hon lyfte på brödkorgen och tog fram en hög papper med sångtexter på. Torbjörn, Lillebil och Björn såg förvåntansfullt på henne.

– Här ska sjungas, sa Lillebil glatt.

– Små grodorna, små grodorna, började Torbjörn gnola, utan att ha hunnit svälja omeletten.

– Tugga ur munnen först! sa Lillemor strängt.

Linnea och Sten tyckte att de hade fått tillräckligt med släktingar för en stund. De såg på varandra i samförstånd över bordet. Stig reste sig genast.

– Vi tänkte ta en promenad, sa Sten.

– Och kolla in Mora, sa Linnea.

– Midsommarfirandet börjar klockan ett, sa Lillemor.

– Ha det så trevligt, sa Björn och Lillebil.

Linnea, Sten och Stig lämnade det röda huset och började gå ner mot samhället, precis samtidigt som en butiksruta krossades på Kyrkogatan.

En liten bit utanför Moras centrum finns en gata som heter Länsmansgatan. Där finns ett gult hus omgärdat av en trädgård som prunkar av vita syrener. Nästan alla hus i Mora är röda, men detta hus är verkligen gult. På gräsmattan framför huset står en flaggstång, och den här dagen fladdrade den svenska flaggan stolt i gult och blått mot himlen.

Det var förmiddag på midsommarafton, och familjen i det gula huset hade precis avslutat sin frukost när telefonen ringde. Kvinnan i huset svarade.

– Snut-Rut, sa hon allvarligt i luren.

Det var Dahl-Arne från Dalarnes Hemslöjd som ringde.

– Skynda dig, Snut-Rut! skrek han i luren. Jag har haft inbrott! Jag har haft inbrott i min butik!

Snut-Rut spände käkmuskulerna, för det gjorde hon alltid när hon var arg eller sammanbiten.